An Economic Eurasian Tale: Rakhine State

Bir Ekonomik Avrasya Öyküsü: Arakan Eyaleti

Prof. Dr. Ersan Bocutoğlu (Avrasya University, Turkey)

Abstract

Genocide or, to say the least, ethnic cleansing towards Muslims in Rakhine State, Myanmar, conducted by fanatic Buddhist monks and the military has been on the agenda in recent months. This opening speech aims at finding out real causes of this inhumane incident and investigating whether or not it is solely a result of some kind interreligious conflict in Myanmar. My research has convinced me that Rakhine inter-ethnic question has international economic and security related roots that deserve close and detailed investigation. In my point of view, the Rakhine Question depends heavily on economic security considerations such as: a) security of natural gas and petrol reservoirs in Rakhine State and pipelines connecting Rakhine State to China, b) security of railway link connecting Kyaukpyu Deep Water Sea Port in Kyaukpyu Special Economic Zone in Rakhine State to China which has developed by China to bypass Malacca Strait. The potential that Muslim dominated Rakhine State may cause security threats to some of the foreign Chinese investments in Myanmar in medium term should be taken as a main cause that gives way to ethnic cleansing against Muslim Rakhine population.

Sayın Bakanım, Rektörüm, Rektör Vekilim, Dekanlarım, öğretim üyesi meslektaşlarım, sevgili öğrencilerimiz ve kıymetli misafirler, konuşmama başlarken hepinizi saygı ve sevgilerimle selamlarım.

Myanmar (Burma)'da iki asırdan beri Budistler ile Müslümanlar arasında çatışmalar yaşanmakla birlikte, son aylarda ortaya çıkan etnik temizlik ve soykırım, Budizm gibi barışçı yönüyle temayüz etmiş bir inancın sorgulanmasına yol açtı. Sürgündeki Budist lider Dalay Lama bile, Budistlerin bu tür eylemlerini anlaşılabilir bulduğunu ifade etti. Bu durum beni, Myanmar'ın Arakan Eyaletindeki etnik temizlik ve soykırımın arkasında başka motivasyonların yatabileceği düşüncesine götürdü.

Konu ile ilgili olarak yaptığım araştırmalar sonucunda, Arakan Eyaletinin karasal hudutları içinde zengin doğalgaz, deniz hudutları içinde ise zengin petrol ve doğalgaz yataklarının bulunduğunu; bu enerji kaynaklarının, boru hatları aracılığı ile Çin'e nakledildiğini gördüm.

Araştırmalarımdaya; Çin ihracatının ve enerji ithalatının % 80'inin Çin bakımından güvenli kabul edilmeyen Malaka Boğazından geçmesinin yarattığı sıkıntı anlamına gelen "Malaka Sendromu"nu çözmek amacıyla, bu boğazı bay-pas eden yeni bir alternatif olarak Çin'in Arakan Eyaletindeki Kyaukpyu şehrini Çin'e bağlayan bir demiryolu hattını geliştirdiğini, Kyaukpyu şehrinde Özel Ekonomi Bölgesi kurduğunu ve Kyaukpyu Derin Deniz Limanını inşa ettiğini tespit ettim.

Arakan Eyaletinin Müslüman ağırlıklı bir nüfus yapısına sahip olduğu dikkate alındığında, bu bölgenin *orta vadede* Çin'in petrol, doğalgaz üretimi, boru hatları, özel ekonomi bölgesi, demiryolu taşımacılığı ve derin deniz limanı alanlarındaki yatırımlarının güvenliği bakımından sorun yaratma potansiyeline sahip olduğu dikkatlerden kaçmamaktadır. Müslümanlar aleyhindeki uluslararası konjonktürün de uygun olması nedeniyle, güvenliği sağlamanın en kestirme yolunun Müslümanları bu bölgeden bir şekilde sürüp çıkarmak olduğu açıktır. Bu nedenle Myanmar'da Müslüman ağırlıklı Arakan Eyaletinde ortaya çıkan Müslüman soykırımı ve etnik temizliğin sadece dini nedenlere dayandığını varsaymak ve meselenin ekonomi ve güvenlikle ilgili yönlerini ihmal etmek kanaatimce meseleyi yüzeysel değerlendirmek anlamına gelecektir.

Elimde kesin veriler bulunmadığı için, olayın sorumluluğunu hiç bir ülkeye yıkamıyorum. Ancak sonuç yerine şu soruyu sormak istiyorum: *Acaba Arakanda olan bitenlerle Hint Okyanusundaki Çin-Hindistan-ABD rekabetinin bir ilişkisi var mıdır?* Eğer varsa ve bu Çin'in "Bir Kuşak-Bir Yol Projesi" ile ilgiliyse, Çin'e komşu olan birinci kuşak devletlerin orta vadede benzer sorunlarla karşılaşmasının kaçınılmaz olduğunu ifade ederek konuşmamı bitiriyorum.

Sabrınız ve dikkatiniz için teşekkür ederim.